

Sygn. akt III KK 386/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Jacek Sobczak
SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Teresa Jarosławska

w sprawie **M. M.**,
skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 4 grudnia 2014 r.,
kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 30 stycznia 2003 r., zmieniającego wyrok
Sądu Rejonowego w O. z dnia 15 września 2002 r.

- 1) uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;**
- 2) obciąża Skarb Państwa kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 16 września 2002 r., M. M. został

uznany winnym czynu z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności i grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych, po 100 zł każda.

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 30 stycznia 2003 r. powyższy wyrok zmienił w ten sposób, że za podstawę skazania oskarżonego przyjął art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a za podstawę wymierzonej mu kary pozbawienia wolności i grzywny art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 2 k.k. Natomiast w pozostałej części zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

Od powyższego prawomocnego wyroku kasację w trybie art. 521 k.p.k. wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich zarzucając przedmiotowemu orzeczeniu rażące naruszenie art. 77 § 8 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r.- Prawo o ustroju sądów powszechnych, - dalej: u.s.p. - (Dz. U. Nr 98 poz. 1070 ze zm.), gdyż w składzie sądu odwoławczego orzekła sędzia Sądu Rejonowego A. S., która została delegowana przez Prezesa Sądu Okręgowego w O. do pełnienia obowiązków sędziego, na obszarze właściwości wyżej wskazanego Sądu w dniu 7 stycznia 2003 r., bez uzyskania uprzedniej imiennej zgody Kolegium tegoż sądu na delegowanie wyżej wymienionego sędziego, wskutek czego doszło do niewłaściwej obsady Sądu odwoławczego, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Podnosząc powyższy zarzut, Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest zasadna w stopniu oczywistym.

Zgodnie z treścią art. 77 § 8 u.s.p., prezes sądu apelacyjnego może delegować sędziego sądu rejonowego, sędziego sądu okręgowego albo sędziego sądu apelacyjnego do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie równorzędnym lub niższym na obszarze apelacji, **po uzyskaniu zgody sędziego i kolegium sądu okręgowego** (podkr. – SN) właściwego ze względu na siedzibę sądu, do którego ma nastąpić delegowanie, na nieprzerwany okres, nie dłuższy jednak niż sześć miesięcy w ciągu roku.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że zgoda kolegium na delegowanie sędziego musi dotyczyć i być poprzedzona rozważeniem **imiennie oznaczonej kandydatury konkretnego sędziego** (podkr. – SN). Warunku tego nie spełnia udzielenie przez kolegium generalnego upoważnienia prezesowi sądu okręgowego do delegowania sędziów rejonowych do orzekania w sądzie okręgowym, w konkretnych terminach i w konkretnych sprawach. W istocie bowiem, takie generalne upoważnienie uprawnia prezesa do jednoosobowego decydowania o delegowaniu wybranego przez niego sędziego (w określonym przez prezesa terminie i sprawie). Co za tym idzie, podjęcie przez prezesa takiej decyzji następuje faktycznie bez zgody kolegium (tak m.in. SN w wyroku z dnia 8 grudnia 2011 r., III KO 67/11, LEX nr 1101679).

W przypadku zaś, gdy w następstwie takiej wadliwej delegacji, w składzie orzekającym brał udział sędzia sądu rejonowego niemający w istocie uprawnień do orzekania w sądzie okręgowym, to w takim przypadku mamy do czynienia z uchybieniem o bezwzględny charakterze z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Z treści wyciągu z protokołu Kolegium Sądu Okręgowego w O. z dnia 26 listopada 2002 r. wynika, że Kolegium jednomyślnie - na podstawie art. 77 § 8 u.s.p. - wyraziło zgodę na delegowanie przez Prezesa Sądu Okręgowego w O. sędziów sądów rejonowych do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym, jednak na czas nie dłuższy niż jeden miesiąc w ciągu roku, przy czym wniosek powinien być uzgodniony z delegowanym sędzią przez przewodniczącego zainteresowanego wydziału Sądu Okręgowego. Jednoznacznie wskazuje to na brak pisemnej zgody Kolegium na imienną delegację sędziego A. S. do orzekania w dniu 30 stycznia 2003 r. w Sądzie Okręgowym w O.

Biorąca udział w wydaniu zaskarżonego wyroku sędzia Sądu Rejonowego A. S. nie była prawidłowo umocowana. Nie posiadała, bowiem delegacji, która była poprzedzona zgodą kolegium Sądu Okręgowego, a skoro tak, to uznać należy, że jej delegacja z dnia 7 stycznia 2003 r. nie spełniała ustawowych wymogów, warunkujących skuteczność delegowania, określonych w art. 77 § 8 u.s.p.

Przypomnieć należy jednak, że sędzia orzekający bez ważnej delegacji, jest generalnie uprawniony do orzekania, ale nie jest uprawniony do orzekania w danym sądzie, niebędącym jego stałą siedzibą (por. m.in. uchwała Sądu Najwyższego z

dnia 21 listopada 2001 r., I KZP 28/01, OSNKW 2002/1-2/3; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2005 r., I KZP 43/05, OSNKW 2005/12/115).

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji, a w ponownym postępowaniu odwoławczym sprawę rozpoznać zgodnie z przepisami obowiązujących ustaw.